

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200052
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8516200052.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. J. K., nar. XX. X. XXXX, bytom U. O., L. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, dieťa X. K., nar. XX. X. XXXX, bytom U. O., L. XXX, na návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, za účasti Okresného prokurátora v Starej Ľubovni, v konaní o uloženie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

Súd určuje nad výchovou maloletého dieťaťa J. K., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX, U. O. výchovné opatrenie - dohľad.

Súd bude dohľad zabezpečovať v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Mestom Stará Ľubovňa. Súd zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti predmetného rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni návrhom zo dňa 12.01.2016 žiadal, aby súd určil nad výchovou mal. dieťaťa J. K., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie - dohľad.

Podaný návrh odôvodnil tým, že rodinu maloletých detí K. vedie od roku 2001 na základe oznámenia o zanedbávaní starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré bolo úradu práce oznámené Ľubovnianskou nemocnicou. Matka X. K., nar. XX.X.XXXX, zabezpečuje starostlivosť maloletému dieťaťu do veku 3 rokov. ÚPSVaR Stará Ľubovňa vypláca matke prídavok na 4 deti v sume 94,08 € mesačne, rodičovský príspevok v sume 203,20 € na mal. J. a peňažný príspevok na opatrovanie dcéry X. v sume 270,32 € mesačne. Otec v rodnom liste maloletej J. nie je uvedený, nakoľko rodičia doposiaľ spoločne neboli na matrike uznať otcovstvo.

Matka mal. dieťaťa X. K. žije v družskom vzťahu so P. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je invalidný dôchodca. Poberá invalidný dôchodok v sume 302,90€ mesačne. Je pozbavený spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Za opatrovníka mu bol ustanovený jeho otec P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX. V spoločnej domácnosti bývajú rodičia a ich maloleté deti J., W., X., H., H. a maloletá J. K., nar. XX.X.XXXX. Rodina býva v jednej miestnosti murovaného domu. Miestnosť je slabo vybavená len nevyhnutným nábytkom. Starostlivosť o domácnosť a nezaopatrené deti zabezpečuje prevažne matka a otec jej pomáha pri jednoduchých prácach v domácnosti. V rodine maloletých detí K. vykonáva ÚPSVaR Stará Ľubovňa opatrenia SPODaSK zamerané na sledovanie plnenia rodičovských práv a povinností a na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté deti. Matka nedostatočne spolupracuje s detskou

lekárkou, nedodržiavala odporúčania ošetrujúcej lekárky pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti maloletým deťom. Hygiena v domácnosti je dlhodobou na nízkej úrovni. Maloleté deti majú slabo osvojené hygienické návyky. Matka nezvláda výchovu svojich maloletých detí, z ktorých tri - J. K., W. K. a X. K. - sú vedené ÚPSVaR Stará Ľubovňa aj na úseku sociálnej kurately. Mal. X. K., nar. XX.X.XXXX je na úseku sociálnej kurately vedená od roku 2010 na základe oznámenia Základnej školy L. o tom, že sa nevhodne správala v školskom prostredí a rodičia nespocovali pri riešení uvedeného problému. Mal. J. K., nar. XX.X.XXXX je na úseku sociálnej kurately vedená od roku 2011 z dôvodu priestupku proti majetku. OR PZ Stará Ľubovňa v mesiaci október 2014 upovedomilo ÚPSVaR Stará Ľubovňa o tom, že dňa 11.10.2014 sa J. dopustila priestupku proti poriadku v štátnej správe tým, že na Mierovej ulici vyberala z odpadkového kontajnera rôzne oblečenie, igelitové sáčky a rôzne iné predmety, ktoré rozhadzovala okolo seba. Dňa 23.11.2015 bola mal. J. K. Okresným súdom v Starej Ľubovni právoplatne odsúdená pre spolupáchateľstvo zločinu lúpeže. Súdom obvinenej uložený trest odňatia slobody na 20 mesiacov. Výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odložil a určil skúšobnú dobu na 30 mesiacov. Mal. W. K. je na úseku sociálnej kurately vedený od marca 2010 na základe oznámenia OR PZ Stará Ľubovňa o tom, že spáchal priestupok proti majetku. V apríli 2010 ZŠ L. oznámila, že W. zanedbáva povinnú školskú dochádzku a má 16 neospravedlnených vyučovacích hodín. Základná škola v mesiaci marec 2011 oznámila nevhodné správanie v škole a v apríli 2011 OR PZ Stará Ľubovňa oznámilo, že W. spáchal priestupok proti majetku. V novembri 2011 Základná škola L. oznámil zanedbávanie povinnej školskej dochádzky. W. vymeškal 24 neospravedlnených vyučovacích hodín. OR PZ Stará Ľubovňa v mesiaci november 2014 upovedomilo ÚPSVaR Stará Ľubovňa o tom, že dňa 6.11.2014 sa W. dopustil priestupku proti poriadku v štátnej správe tým, že sa prehrabával v odpadkovom koši a vyberal z neho rôzne veci. OR PZ Stará Ľubovňa v mesiaci február 2015 upovedomilo ÚPSVaR o tom, že sa opäť dopustil priestupku proti poriadku v štátnej správe tým, že sa prehrabával v odpadkových košoch a vyberal z nich veci. Mal. W. K. v školskom roku 2015/2016 navštevuje 6. ročník Spojenej školy internátnej, organizačná zložka Špeciálna základná škola, na ulici I. XX v U. O.. Rozhodnutím č. SL3/OSPOASK/2015/1433 zo dňa 24.4.2015 ÚPSVaR Stará Ľubovňa uložil W. K. výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe. Hlavným cieľom výchovného programu bolo predísť vyňatiu dieťaťa z rodinného prostredia, tiež zmiernenie problémov v správaní dieťaťa alebo jeho porúch správania a prevencia užívania drog. Výchovné opatrenie bolo určené na obdobie najdlhšie do 30.11.2015. Plnenie účelu

.výchovného opatrenia bolo pravidelne, raz za dva mesiace vyhodnocované za účasti Akreditovaného subjektu Detské kočovné divadlo DRaK, Prešov, mal. dieťaťa a jeho rodičov.

Uvedené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. V mesiaci november 2015 Obvodné oddelenie Policajného zboru v Starej Ľubovni úradu práce poskytlo informáciu, že voči mal. W. K. sa vedie konanie pre spáchanie troch priestupkov proti majetku a ďalšie konanie pre spáchanie trestného činu krádeže. V súlade so Zákonom o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele bol s ml. W. K. a jeho matkou opakovane vykonaný pohovor a vypracovaný plán sociálnej práce s dieťaťom, v ktorom tunajší úrad poskytol dieťaťu a jeho rodičom sociálne poradenstvo s cieľom upozorniť dieťa primerane jeho veku a rozumových schopnostiam na nesprávnosť jeho konania a zároveň upozornil rodičov na ich zodpovednosť za mravnú výchovu dieťaťa. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že všetky doteraz prijaté opatrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa sa minuli účinku a neplnili svoj účel. Matka maloletých detí nerešpektuje odporúčania ošetrujúcej lekárky deti, porušuje povinnosti vyplývajúce z jej rodičovských práv a povinností najmä tým, že nezabezpečuje sústavne a dôsledne starostlivosť o výchovu, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Dôvody pre uloženie tohto opatrenia spočívajú v zanedbaní rodičovských práv a povinností, v nedostatočnom výchovnom pôsobení a nedostatočne zabezpečovanej osobnej starostlivosti o deti, ako aj v nevhodnom správaní sa maloletých detí J. a W., ktoré sa dopúšťajú páchania priestupkov a trestných činov. Cieľom výchovného opatrenia je zabezpečiť riadne plnenie rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom, taktiež zabezpečiť zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin detí v ďalšom období, predchádzať opakovaniu nevhodného správania sa maloletých detí s cieľom predísť vyňatiu detí z biologickej rodiny a ich umiestneniu v zariadení.

Uznesením č.k. 4P/6/2016-11 zo dňa 3.3.2016 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Mesto Stará Ľubovňa.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil vo veci pojednávanie, na ktoré sa nedostavil kolízny opatrovník mal. dieťaťa, ktorý mal predvolanie riadne a

včas vykázané, svoju neúčast' neospravedlnil, a preto súd v zmysle § 101 ods.2 O.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, matky mal. dieťaťa, zástupcu okresnej prokuratúry, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vedie rodinu mal. detí na úseku od roku 2001 na základe oznámenia o zanedbávaní starostlivosti o mal. dieťa. Dôvody tohto výchovného opatrenia spočívajú v zanedbávaní rodičovských práv a povinností, nedostatočnom výchovnom pôsobení, nedostatočnom zabezpečovaní osobnej starostlivosti o deti, ako aj nevhodnom správaní sa mal. detí. J. a W. sa dopúšťajú páchania priestupkov a trestných činov. Úrad práce pre uvedené dôvody uložil výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe mal. W.. Pri výchovnom opatrení pôsobil aj akreditovaný subjekt Detské kočovné divadlo Drak Prešov. Všetky zainteresované strany skonštatovali, že výchovné opatrenie nesplnilo účel, pretože došlo k páchaniu priestupkovej činnosti a trestnej činnosti a zanedbávaní povinnej školskej dochádzky u mal. W..

Všetky uvedené skutky pokračujú aj toho času, pretože dieťa má za mesiac február vymeškané a neospravedlnených 43 hodín, zároveň v januári 2016 sa dopustil prečinu krádeže. Zo strany matky dochádza k zanedbávaniu starostlivosti u mal. detí. Mal. W. by mal byť plienkovaný, matka doposiaľ nezabezpečila plienky a dieťa špiní aj počas vyučovania priamo do vecí. Oddelenie PZ oznámilo úradu práce, že aj mal. H. sa dopustila priestupku proti majetku. Keďže ich otec je pozbavený v plnom rozsahu spôsobilosti na právne úkony, jedine matka nesie zodpovednosť za výchovu a výživu svojich detí. Úrad práce má vedomosť, že matka je opäť tehotná, matka je nespolupracujúca, reaguje iba na pokyny úradov a to iba málo kedy. Cieľom výchovného opatrenia bude zabezpečiť riadne plnenie rodičovských práv a povinností matky k mal. deťom. Taktiež zabezpečiť zdravý fyzický, psychický a sociálnych vývin detí v ďalšom období s cieľom predísť vyňatiu detí z biologickej rodiny a ich umiestnenie v zariadení.

Navrhovateľ ÚPSVa R v Starej Ľubovni, na pojednávaní trval na svojom návrhu v celom rozsahu.

Matka mal. dieťaťa uviedla, že sa snaží o svoje deti starať a to nielen o J., ale aj o ostatné mal. deti. J. mala málo železa, teraz dostala na železo kvapky. Uviedla, že o deti sa bude riadne starať a súhlasila s tým, aby úrad práce robil u nej kontroly.

Zástupca okresnej prokuratúry uviedol, že vzhľadom na situáciu v rodine K. navrhuje, aby súd podanému návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Predmetom konania je uloženie výchovného opatrenia mal. dieťaťu.

Podľa § 37 ods. 1 ZR, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu

Podľa § 37 ods. 6 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 7 cit. zák. ust. súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd zistil, že podaný návrh je dôvodný, a preto mu vyhovel.

Cieľom uloženia tohto výchovného opatrenia je zabezpečiť zdravý, fyzický a sociálny vývin mal. dieťaťa v ďalšom období a predísť vyňatiu detí z biologickej rodiny.

Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, odborom sociálnych vecí a rodiny, oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a Mestom Stará Ľubovňa a zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí 6-tich mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Súd je toho názoru, že v danom prípade záujem na riadnej výchove mal. dieťaťa si vyžaduje jej dlhodobejšie sledovanie. Dôvody na toto výchovné opatrenie je zanedbávanie rodičovských práv a povinností, nedostatočné výchovné pôsobenie a nedostatočne zabezpečenie osobnej starostlivosti o dieťa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku matka mal. dieťaťa, navrhovateľ a okresná prokuratúra nemôžu podať odvolanie, pretože sa ho po vyhlásení rozsudku a po poučení o opravnom prostriedku výslovne vzdali oproti podpisu do zápisnice súdu.

Kolízny opatrovník môže podať odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy,

.ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.